

Asia: VN/10574/2025

## **Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta**

### **Lausunnonantajan lausunto**

#### **Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään**

Etelä-Savon kauppakamari kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksen luonnoksesta laiksi sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta.

Etelä-Savon kauppakamari vastustaa hallituksen esitystä, joka siirtäisi kaivostoiminnassa ja konesaleissa käytettävän sähkön alemmasta sähköveroluokasta II yleiseen sähköveroluokkaan I. Tämä muutos nostaisi merkittävästi toimijoiden sähköveroa, mikä heikentäisi kaivostoiminnan ja datakeskusten toimintaedellytyksiä ja vaarantaisi tulevia investointeja niin Etelä-Savossa kuin koko Suomessa.

Esitetty muutos verotukseen ei ole kokonaisuutena kannatettava Suomen kansantalouden näkökulmasta. Esityksen mukaan valtion lisäverotulot olisivat 58 miljoonaa euroa vuodessa. Tämä veronkorotus kuitenkin vaarantaa useiden miljardien eurojen investointien toteutumisen, tuhansien uusien työpaikkojen syntyminen sekä lyhentää jo toiminnassa olevien kaivosten elinkaarta. Verotuksen korottamisella ei siten tosiasiallisesti saavutettaisi tavoiteltuja hyötyjä.

Esityksessä ei ole otettu riittävästi huomioon sen negatiivisia vaikutuksia Suomen investointiympäristöön ja tulevien investointien toteutumiseen. Investointien määrä on suoraan riippuvainen niiden kannattavuudesta. Sähköveron merkittävä korotus heikentää merkittävästi sekä datakeskusten että kaivostoiminnan investointien kannattavuutta lisäämällä operointikustannuksia. Veronkorotus vaarantaa miljardien eurojen investoinnit ja tuhannet työpaikat. Esimerkiksi tutkimuksen mukaan suunniteltujen datakeskusinvestointien vaikutukset Mikkelin kaupungille olisivat huomattavat sekä rakentamisen että toiminnan aikana. Rakentamisen aikainen suora työllisyysvaikutus vastaisi 8400 henkilötyövuotta, ja kaupungin saamat verotulot olisivat 56 miljoonaa euroa. Lisäksi rakentamisen aikainen suora ja välillinen kulutusvaikutus Mikkeliin olisi

noin 103 miljoonaa euroa. Toiminnan aikainen työllisyysvaikutus olisi 1000 henkilöä vuodessa, mikä toisi kaupungille 11 miljoonaa euroa verotuloina vuosittain. Datakeskusten suoraan ja välillisesti työllistämien henkilöiden kulutusvaikutus Mikkeliässä olisi 12 miljoonaa euroa vuosittain.

Mikkelin kaupungin suoraan investointeja valmistelevilta yrityksiltä saadun palautteen mukaan valmisteilla oleva sähköveron korotus muuttaa hankkeet kannattamattomiksi. Tällöin investoinnit jäävät toteutumatta tai ne toteutetaan muualla kuin Suomessa. Tällä perusteella veromuutoksen taustalla oleva oletus datakeskusinvestointien toteutumisesta veronkorotuksesta huolimatta voidaan vahvasti kyseenalaistaa. On todennäköistä, että mahdollisen sähköveromuutoksen myötä investoinnit datakeskuksiin ja oletetut sähköverotulot jäävät molemmat toteutumatta.

Datakeskusten sijoittuminen Itä-Suomeen parantaa tiedon huoltovarmuutta ja digitaalista omavaraisuutta, vähentäen samalla riippuvuutta ulkomaisista toimijoista. Tämä on tärkeää erityisesti häiriö- ja kriisitilanteissa, joissa yhteyksien toimivuus ja tiedon saatavuus ovat uhattuna. Hajautetut datakeskukset takaavat paremman tiedon saatavuuden ja turvaamisen valtakunnallisesti. Kyse ei ole vain alueellisesta elinvoimasta, vaan myös kansallisesta turvallisuudesta ja digitaalisesta kriisinkestävyydestä.

Sähköveron korotus ei tue Suomen hiilineutraaliustavoitteita. Datakeskusten tuottama hukkalämpö tarjoaa mahdollisuuden korvata fossiilisten polttoaineiden käyttöä esimerkiksi kaukolämmöntuotannossa. Datakeskusinvestointien pysähtyminen saattaa haitata siirtymistä hiilineutraaliin kaukolämmön tuotantoon.

Esityksen vaikutus uusiutuvan energian investointeihin on arvioitu virheellisesti. Suuret sähkönkuluttajat, kuten datakeskukset, solmivat pitkäaikaisia sähkönostosopimuksia (PPA), jotka mahdollistavat uuden sähköntuotannon rakentamisen. Datakeskusten sijoittumisella ja kulutusprofiililla on merkitystä sähköjärjestelmän kannalta, ja sähkön hinnanvaihtelu ohjaa myös datakeskusten kulutusta joustavaksi.

Pelkkä sähköveron muutossuunnitelman julkistaminen on vahingoittanut Suomen kilpailukykyä suhteessa keskeisiin kilpailijamaihin. Globaalisti toimivat yritykset edellyttävät johdonmukaista elinkeinopolitiikkaa tehdessään valintoja sijoittumismaasta. Suomi on systemaattisesti tavoitellut esimerkiksi datakeskusinvestointeja. Tätä työtä ei tulisi vesittää nopeilla veropäätöksillä, joiden vaikutuksia ei ole riittävästi arvioitu.

Ehdotamme, että hallitus vetää esityksen takaisin ja etsii budjettivajeen kattamiseksi toimia, jotka eivät heikennä Suomen kilpailukykyä ja kasvua. Lisäksi esitämme, että datakeskukset ja kaivostoiminta pidetään edelleen teollisuuden sähköveroluokassa II. On tärkeää, että hallituksen esityksen vaikutukset selvitetään perusteellisesti ja vaihtoehdot sekä ajoitus punnitaan huolella ennen kuin näin merkittävän muutoksen kanssa edetään.

Ylönen Tiina  
Etelä-Savon kauppakamari